

Список використаних джерел:

1. Желюк Т. Л. Децентралізація в системі регіонального управління. *Регіональні перетворення у світовому та українському вимірах*: монографія / М. Богданова, К. Борсекова, В. О. Бригадир, О. В. Булатова ; за наук. ред. А. І. Крисоватого, Є. В. Савельєва. Тернопіль : ЗУНУ, 2016. С. 57-67.
2. Журавська В.Г. Управління якістю надання соціальних послуг системний підхід. *Соціальний захист*. 2017. №1. С.15-16.
3. Ковбасюк Ю.В. Місцеве самоврядування в Україні: сучасний стан та основні напрями модернізації: наук. доп. / редкол. : Ю. В. Ковбасюк, К.О.Вашенко, В. В. Толкованов та ін. ; за заг. ред. проф. Ю.В. Ковбасюка. К.: НАДУ, 2014. 128 с.
4. Козюра І.В. Реформування місцевого самоврядування в Україні: механізми забезпечення; Ін-т проблем держ. упр. та місц. само-вряд.; НАДУ при Президентіві України. Полтава: ТОВ "АСМІ", 2019. 72 с.

Наталія МАРКІВ

здобувачка освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування», ЗУНУ
Науковий керівник – к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ
Олександра ОВСЯНЮК-БЕРДАДІНА

**УДОСКОНАЛЕННЯ ПУБЛІЧНОГО КОНТРОЛЮ У
ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ**

Пандемія COVID-19 актуалізувала пріоритетність розвитку фармацевтичної галузі. У всьому світі фармацевтичний бізнес вважається одним із найвигідніших, найприбутковіших. Частка найбільших продуцентів лікарських засобів, до яких належать США, Японія, Франція, Німеччина, Велика Британія, Італія, Швейцарія, Іспанія, Нідерланди, перевищує 75 %. Частка країн, що розвиваються, залишається невисокою і за останні роки не перевищує 15–20 %. Україна перебуває у залежності від зарубіжних виробників лікарських субстанцій на 80 %, медпрепаратів – на 70 % і не забезпечує потреб населення як самостійної держави в лікарських засобах відповідно до рекомендацій Всесвітньої організації охорони здоров'я [4, с. 6].

Реалізацією базових функцій контрольної діяльності наділений Кабінет Міністрів України, який координує роботу міністерств, інших органів виконавчої влади та у межах своєї компетенції видає постанови і розпорядження, які є обов'язковими до виконання. Також у цьому напрямку Міністерство

охорони здоров'я України означений органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, створення, виробництва, контролю якості та реалізації лікарських засобів, медичних імунобіологічних препаратів і медичних виробів, а також забезпечує формування державної політики у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення тощо [2]. Провідним органом, який здійснює державний контроль у фармацевтичній галузі є Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками. Відповідно до Положення цей публічний орган є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра охорони здоров'я [3].

Суб'єктом контрольної діяльності з особливим статусом у фармацевтичній галузі є Державна санітарно-епідеміологічна служба України, яка входить до системи органів виконавчої влади у галузі охорони здоров'я і діє з метою забезпечення реалізації державної політики у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення [4].

Виходячи зі специфіки функціонування фармацевтичного ринку, доцільно виділити сучасні вимоги до оптимального розподілу лікарських препаратів: постійний контроль за наявністю основних (до яких нами відноситься вакцини від COVID) лікарських препаратів; нормування їх споживання в умовах стаціонарного лікування і хворими, які належать до пільгового контингенту; вдосконалення існуючого механізму оплати ліків за рахунок бюджетних асигнувань і страхових коштів; здійснення контролю за обґрунтованістю використання тих або інших лікарських препаратів під час лікування тощо [5, с. 183].

Інституційні зобов'язання суб'єктів господарської діяльності у фармацевтичній галузі у фармацевтичній галузі визначається численною кількістю нормативно-правових актів. Загальні інституційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного контролю у сфері господарської діяльності, повноваження органів державного нагляду, їх посадових осіб і права, обов'язки та відповідальність суб'єктів господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю), визначає Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» [6]. Означений правовий акт визначає загальні вимоги до здійснення державного контролю. Зокрема, виключно законами встановлюються:

- органи, уповноважені здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності;
- види господарської діяльності, які є предметом державного нагляду (контролю);

- повноваження органів державного нагляду (контролю) щодо зупинення виробництва (виготовлення) або реалізації продукції, виконання
 - робіт, надання послуг;
 - вичерпний перелік підстав для зупинення господарської діяльності;
 - спосіб та форми здійснення заходів здійснення державного нагляду (контролю);
- санкції за порушення вимог законодавства і перелік порушень, які є підставою для видачі органом державного нагляду (контролю) припису, розпорядження або іншого розпорядчого документа [6].

Таким чином, базовим фундаментом правового регулювання при здійсненні фармацевтичної діяльності є публічні та приватні відносини у господарській сфері в їх системному взаємозв'язку, зокрема господарсько-виробничі відносини, тобто майнові та інші, що виникають між суб'єктами господарювання при безпосередньому здійсненні функціональної діяльності; організаційно-господарські відносини, що складаються між суб'єктами господарювання та суб'єктами організаційно господарського управління; внутрішньогосподарські відносини, що складаються між структурними підрозділами суб'єкта господарювання, суб'єктом господарювання та його структурними підрозділами, визначають перелік видів суб'єктів господарювання, що здійснюють роздрібну торгівлю лікарськими засобами та виробами медичного призначення.

Список використаних джерел:

1. Богачова Л. В. Фарміндустрія України: підсумки, проблеми і стратегія розвитку. К.: РВПС України НАН України, 2006. 243 с.
2. Положення про Міністерство охорони здоров'я України: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.03. 2015 р. № 267 (у ред. від 05.08.2015 р. № 575). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/267-2015-п>
3. Положення "Про Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками». Постанова Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. №647 (у ред. від 28.12. 2016 р. № 1069). URL: [zakon. rada. gov. ua/ laws/ show/ 647-2015-п](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/647-2015-п)
4. Положення "Про Державну санітарно-епідеміологічну службу України". Указ Президента України від 06.04. 2011 р. № 400/2011 (у ред. від 14.02. 2012 р. № 85/2012). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/400/2011>
5. Лебьодкін К. С. Господарсько-правова політика щодо державної підтримки суб'єктів господарювання. Вісник Національного університету. Харків, 2013. № 2. С. 182–191.
6. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05.04. 2007 р. № 877-V. Відомості Верховної Ради України. 2007. № 29. Ст. 389.